

طرح ترامپ برای غزه واقعی یا رؤیایپردازی

سیدحسین موسوی*

طبق آخرین آمارها از دفتر رسانه‌های دولت غزه از تاریخ ۱۴۰۷/۷/۱۶ تا ۱۴۰۳/۱۱/۱۳ طی ۴۷۰ روز ۱۰ هزار و ۱۰۰ جنایت توسط رژیم اشغالگر در غزه انجام شده است. تعداد شهدا و مفقودان این جنایت ۶۱ هزار و ۱۸۲ نفرند که از این تعداد ۴۶ هزار و ۹۶۰ نفر آنها در بیمارستان‌ها به عنوان شهید ثبت شده و ۱۴ هزار و ۲۲۲ نفر هنوز مفقود و زیر آوارها هستند. در حال حاضر حدود دو میلیون نفر از ساکنان غزه در شرایط فاجعه‌باری زندگی می‌کنند که بیش از ۳۵ هزار کودک، یک یا دو والد خود را از دست داده‌اند.

طی حمله وحشیانه اسرائیل امروزه ۸۶ درصد زیرساخت‌های نوار غزه شامل ۱۶۱ هزار واحد مسکونی به صورت کلی ویران شده و ۳۴ بیمارستان و ۸۰ مرکز بهداشتی نیز ارائه توان خدمات را از دست داده‌اند و در مجموع برآوردهای اولیه نشان می‌دهد که حدود ۳۷ میلیارد دلار نیز بر اثر این جنایت به غزه خسارت وارده شده است. در چنین شرایطی دونالد ترامپ توجه به جنایت و خرابی‌ها اظهارات فاش‌کننده‌ای درباره خرید و مالکیت غزه داشته که با عکس‌العمل‌های گسترده جهانی روبه‌رو شده است. او گفته است غزه را به مکانی مناسب برای توسعه در آینده تبدیل خواهد کرد. گفته است که خود را متعهد به خرید غزه و مالکیت آن می‌داند و شاید بخش‌هایی از آن را نیز به دیگر کشورهای ثروتمند خاورمیانه برای توسعه واگذار کند. او افزوده است که من از فلسطینی‌ها مراقبت خواهم کرد و مطمئن خواهم شد آنها کشته نمی‌شوند و به صورت فردی نیز موارد را درباره آوارگان فلسطینی بررسی خواهم کرد و به آنان پناهنده‌گی خواهیم داد.

همچنین گفته است کشورهای خاورمیانه پذیرای فلسطینی‌ها خواهند بود و در این باره با بن‌سلمان، ولیعهد عربستان و السیسی، رئیس‌جمهور مصر دیدار خواهد کرد و افزوده است که فلسطینیان حق بازگشت به غزه را نخواهند داشت. از سوی دیگر نتانیاهو در بازگشت از آمریکا، این سفر را تاریخی توصیف کرده و گفته این سفر دستاوردهای عظیمی داشته است.

او می‌گوید طرح ترامپ می‌تواند همه چیز را در غزه تغییر دهد. اما به قول او چالش اصلی آن است که به کجا منتقل خواهند شد، البته او همچنین به طعنه گفته اگر عربستان نگران یک دولت فلسطینی است، او مخالفتی با تشکیل کشور فلسطین در عربستان ندارد زیرا عربستان صراحا بسیار دارد. نکته قابل توجه آن است که اسرائیلی‌ها با لایوشانی واقعیت‌ها و جنایات جنگی اعلام کرده‌اند که هیچ نقشی در اندیشیدن به این طرح ترامپ و حتی اطلاع قبلی از آن هم نداشته‌اند. آنچه در واقعیت جریان دارد، آن است که محور نتساریم که شمال و جنوب غزه را به هم متصل می‌کند، اخیرا بازگشایی شده و اسرائیل از این محور عقب‌نشینی کرده است. در عین حال قاهره نیز اعلام کرد که یادداشتی از اسرائیل دریافت کرده که پایندی آنان را به توافق صلح تأیید می‌کند. البته نتانیاهو همچنان بر نابودی حماس و نیز بازگرداندن گروگان‌ها تأکید دارد. این موضع می‌تواند علامتی هشداردهنده برای شعله‌ور شدن دوباره جنگ در غزه باشد.

مذاکرات غیرمستقیم در دوحه نیز با میانجیگری مصر، قطر و آمریکا جریان دارد تا فاز دوم آتش‌سپس در پایان ماه فوریه جاری آغاز شود و ظاهرا هدف این مرحله پایان کامل جنگ است. در هر حال به نظر می‌رسد راه‌حلی که رئیس‌جمهور جدید آمریکا درباره غزه ارائه می‌دهد، در عین ظالمانه بودن بسیار سطحی است. ظالمانه از آن رو که ده‌ها هزار نفر را به شهادت رسانده‌اند و اکنون پس از ارتکاب این حجم از جنایت جنگی و نسل‌کشی برای امنیت اشغالگران درصد کوچ‌دادن قربانیان هستند و سطحی از آن جهت که واقعیت‌های روی زمین را نادیده می‌گیرد. زیرا هرگونه پروژه سیاسی از این دست ضمن تقویت موقعیت و محبوبیت حماس بر مقاومت مردم فلسطین در برابر اشغالگران نیز خواهد افزود.

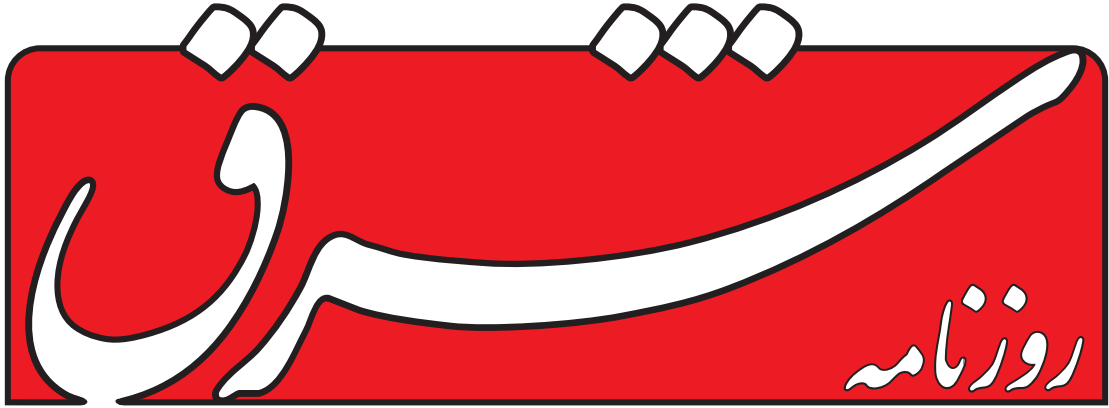
مردم فلسطین پیوند عمیقی با سرزمین خود دارند و نزدیک به یک قرن است که با آوارگی و زندگی در اردوگاه‌ها دست و پنجه نرم کرده‌اند، اما هرگز از آرمان‌های خود با پس نکشیده‌اند. افزون بر آن طراحان این پروژه‌ها بی‌آنکه خود آگاه باشند به گسترش آرمان فلسطینی به عنوان یک پدیده جهانی و نیز خشم افکار عمومی دامن می‌زنند. حتی به نظر می‌رسد این گونه سیاست‌پردازی‌های ته‌اجمی به بیداری جهانی و نیز اتحاد کشورها در مقابله با زیاده‌خواهی‌های آمریکا کمک خواهد کرد.

شنبه ۲۷ بهمن ۱۴۰۳
۱۶ شعبان ۱۴۴۶
۱۵ فوریه ۲۰۲۵
سال بیست و یکم
شماره ۵۰۵۰
۵۰ هزار تومان
۱۲ + ۱۰۰ صفحه ویژه‌نامه

روزنامه شرق

گفت‌وگو با امیرعابدینی به بهانه ثبت نام و در انتخابات ریاست فدراسیون فوتبال از رد صلاحیت کفاشیان و عزیزی خادم ناراضی ام

صفحه ۹

در «شرق» امروز می‌خوانید: توافق ترامپ و بوتین؛ اروپا در حاشیه • همایون اسعدیان: سینمای ایران آینده بسیار خوبی در پیش خواهد داشت

«شرق» از لغو پرواز شرکت هواپیمایی ماهان به مقصد بیروت گزارش می‌دهد

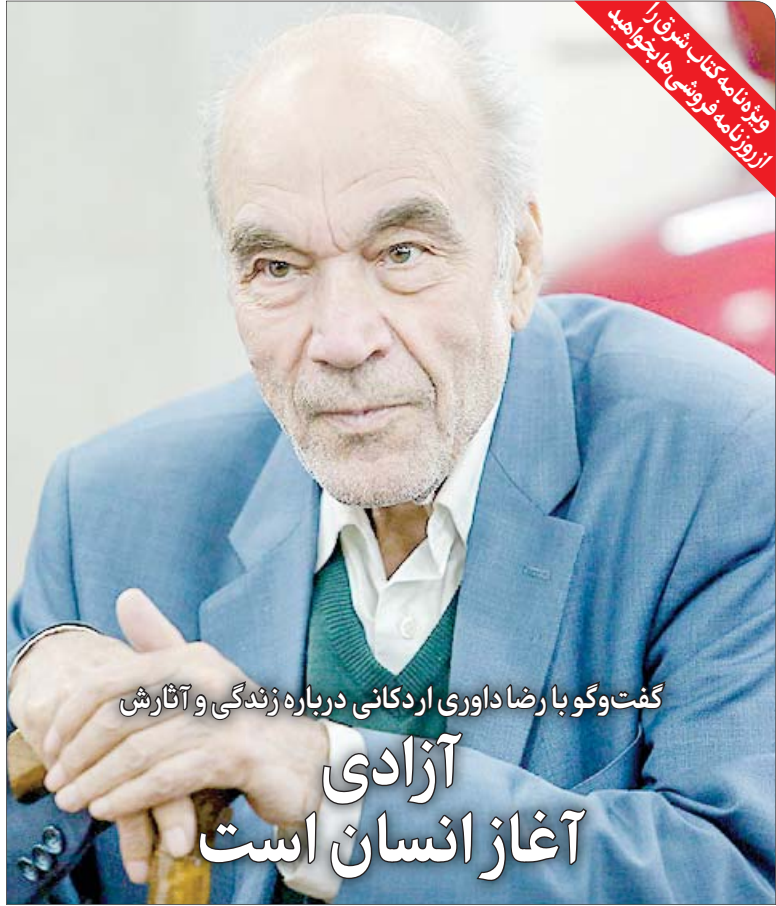
یک پرواز پرماجرا

گزارش تیتربیک را در صفحه ۲ بخوانید

این گفت‌وگو را در صفحه ۸ بخوانید. عکس: نوراف رستمی

گفت‌وگو با فاطمه هاشمی رفسنجانی روایت‌هایی از تب و تاب سیاست در یک خانواده

گفت‌وگو با رضا داوری اردکانی درباره زندگی و آثارش آزادی آغاز انسان است

عکس: حسین امیرزاده پیکنا

یادداشت

شراره تورم بر جان اقتصاد

سیدجواد جمالی کارشناس اقتصادی

چرخ هوایما رخ می‌داد. خلبان‌ها پس از فرود به جای آنکه باله‌های هوایما را جمع کنند، چرخ‌های هوایما را می‌بستند. ارتش برای حل این مشکل یک متخصص را به کار گرفت. سروان آلفونسو چیاپانیس به‌عنوان روان‌شناسی کارآزموده قرار بود ذهن این خلبان‌ها شود. چرا خلبانان این‌قدر بی‌توجه بودند؟ آیا مسئله خشکی بود؟ آیا مشکل از آموزش خلبانان بود؟ یک سرنخ مهم در این میان خودنمایی کرد. این مشکل تنها محدود به خلبان‌های بمب‌افکن‌ها می‌شد؛ یعنی خلبان‌های هوایماهای بی-۱۷ و بی-۲۵. خلبان‌های هوایماهای نفریر دچار این اشتباه نمی‌شدند. او تصمیم گرفت به جای زیر نظر گرفتن ذهن خلبان‌ها، کابین‌شان را بررسی کند. اهرم‌های کنترل‌کننده مربوط به چرخ‌ها و باله‌ها در این بمب‌افکن‌ها کنار هم قرار گرفته بود و شکل تقریبا یکسانی داشت. در مقابل شکل اهرم‌های کنترل‌کننده هوایماهای نفریر به کلی متفاوت به نظر می‌رسید. آنچه خلبان‌های نفریر را از خلبان‌های بمب‌افکن متمایز می‌کرد، کابین‌هایشان بود. چیاپانیس دریافت که بسیاری از خطاهای خلبان‌ها در حقیقت خطاهای کابین است. طراحی کابین هوایما سبب شده بود خلبان، تحت تأثیر شرایطی که در آن قرار دارد، دچار خطا شود. کابین اقتصاد ایران سال‌هاست با تورم‌های فزاینده عجین شده است. در این وضعیت افراد حاضر در کابین لاجرم تحت تأثیر فضای کابین اقتصاد قرار می‌گیرند. تجربه سال‌ها تورم سبب شده مردم و حتی فعالان اقتصادی به دنبال راهکاری برای فرار از گرداب تورم و حفظ قدرت خرید خود باشند. ماحصل این رویکرد، تبدیل پول و پس‌اندازها به دارایی‌هایی مانند زمین، ملک، طلا و ارز و حتی خروج سرمایه شده است. عاقبت این کار رونق فعالیت‌های مستف‌بازانه و غیرمولد است. در این شرایط بخش سوداگری در اقتصاد مورد توجه قرار می‌گیرد و تولید و بخش مولد اقتصاد مهجور خواهد بود. تمایل به خرید دارایی‌ها (ملک و ارز و...) به منظور در امان بودن از آثار مخرب تورم عاملی است برای افزایش شکاف طبقاتی. در شرایط تورمی افرادی که دارایی درخور توجهی ندارند (مانند مستأجران، کارگران و حقوق‌بگیران و...) به صورت مداوم در معرض آسیب‌های جدی قرار می‌گیرند. درحالی‌که صاحبان ثروت و

دارایی تا حدی توانسته‌اند خود را از صدمات تورم مصون نگه دارند. به گفته بسیاری از کارشناسان، تورم‌های فزاینده زمینه‌ساز بروز شکاف طبقاتی در اقتصاد هستند. افزایش شکاف طبقاتی زمینه‌ساز فساد را فراهم می‌کند. فردی با دریافتی اندک که درآمدهای کفاف هزینه‌های زندگی او را نمی‌دهد، لاجرم مجبور می‌شود به روشی دیگر، تأمین درآمد کند. برانکو میلانوویچ در کتاب «سرمایه‌داری و دیگر هیج» یادآور می‌شود: افراد فساد «رشوه و اختلاس» را محلی می‌دانند برای جبران بی‌عدالتی که در حق خود متصور هستند. آنها درآمد حاصل از فساد را نه تنها نامشروع نمی‌دانند، بلکه خود را شایسته دریافت رشوه دانسته و وصول آن را مبتنی بر حق می‌پندارند. براساس آخرین رتبه‌بندی کشورها بر مبنای نرخ تورم، زیمبابوه، ونزوئلا، سودان، ترکیه، سریلانکا، سورینام و یمن بالاترین نرخ تورم اعلامی را در سال ۲۰۲۳ به خود اختصاص داده‌اند. به همین ترتیب طبق آخرین گزارش منتشرشده از طریق مراجع بین‌المللی اکثر کشورهای فوق در زمره کشورهای با فساد بالا طبقه‌بندی شده‌اند. سخن آخر اینکه پیامدهای تورم بالا بسیار فراتر از نکاتی است که در این یادداشت به آن اشاره شد. اقتصاد ایران در سال‌های گذشته جهش‌های متوالی نرخ ارز و متعاقب آن، حادث‌شدن نرخ‌های تورم بالا را تجربه کرده است. جهش‌های چندباره نرخ ارز و تورم سهمگین ناشی از آن، مانند شراره‌های آتشین چهره اقتصاد را سرخ‌گون کرده و قدرت خرید مردم و معیشت آنها را نشان گرفته است. ازین‌رفتن قدرت خرید، منجر به سقوط کرامت و عزت نفس اعضای جامعه می‌شود؛ تورم، شیوع ناامیدی و بدبینی به آینده را ترویج می‌دهد، انگیزه پس‌انداز کردن و تمایل به سرمایه‌گذاری را کاهش می‌دهد و... به‌ندرت می‌توان کشوری را نام برد که با داشتن نرخ تورم بالا عاقبت خوشی را تجربه کرده باشد. کشورهایی که مبتلا به نرخ تورم‌های سهمگین هستند، غالبا از وجود دولت‌های بزرگ و ناکارآمد رنج می‌برند. خودرایی یکی از عوامل فریبکی و ناکارآمدی دولت‌ها است. در این ساختار سیاسی، دولت‌های فضای اقتصادی را به صورت بسته و انحصاری مدیریت می‌کنند. به گفته داکلاس نورث، برنده جایزه نوبل اقتصاد و نویسنده کتاب «فهم فرایند تحول اقتصادی» برخورداری از ساختارهای اقتصادی رقابتی، فراگیر و خلاق نیازمند داشتن ساختارهای سیاسی چندوجهی، غیرانحصاری و کارآمد است. یکی از عوامل مؤثر برای عبور از نرخ‌های تورم تثبیت‌شده بالا، ایجاد ساختارهای اقتصادی رقابتی و مولد است. داکلاس نورث معتقد است زمانی‌سازه‌های اقتصادی رقابتی ایجاد شده و به بقای خود ادامه می‌دهند که از طرف سازمان‌های سیاسی منعطف و فراگیر حمایت شوند.

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق
۸۶۰۳۶۱۱۹
WWW.SHARGHDAILY.IR

ارتباط با روزنامه شرق
T.ME/ALOSHARGH
WWW.SHARGHDAILY.IR

برگزیده‌ها

بگومگوی وزرای نیرو و نفت درباره قطع برق و کمبود سوخت با اعتراض رئیس جمهوری مواجه شد

جدال ناترازی

گزارش «شرق» از شرح حال بیماران سرطانی بیمارستان ولیعصر تبریز که به جای دارو، آب‌مقطر دریافت می‌کردند

خبری از پیگیری نیست

«شرق» از فشار آمریکایی‌ها بر ۳ کشور اروپایی عضو برجام برای فعال کردن مکانیسم ماشه گزارش می‌دهد

دست‌ها روی ماشه؟

روسیه همچنان به دنبال سهم خود از مذاکرات احتمالی هسته‌ای ایران

مانع تراشی به سبک روسی

بررسی قتل دردناک امیرمحمد خالقی دانشجوی دانشگاه تهران به دست اشرار

ناگهان پایان

ناموس کشتی و تعرض به زنان محصول نگاه جنسیتی پاددانشی از محمدهادی جعفرپور

یادداشت

یقه‌گیری در خیابان

مهررداد احمدی شیخانی

آن وقت‌ها، یعنی حدود ۵۰، ۶۰ سال پیش، در محله‌ای که زندگی می‌کردیم، همسایه‌ای داشتیم که چندین پسر قد و نیم‌قد داشت؛ از بزرگ تا کوچک که هم‌بازیان ما بودند. از روستائیانی که برای کار به خرمنشهر مهاجرت کرده بودند، مثل بسیاری دیگر که به همین منظور به خرمنشهر و آبادان آمده بودند. مادر خانه‌دار بود و پدر، کارگر اداره بندر. خانواده پرجمعیتی بودند، مثل اکثر اهل محل. معمول چنین خانواده‌هایی هم این بود که مادرها از صبح تا غروب به کار خانه برسند و پدر در بیرون کار کند و البته مثل اکثر شهرستان‌ها، این‌گونه بود که هنگام ظهر، پدر به خانه بیاید و ناهاری بخورد و بعد از یکی، دو ساعت، دوباره به سر کار بازگردد و این فرقی نمی‌کرد (و هنوز هم در اکثر چنین شهرهایی) فرقی نمی‌کند که مرد خانه، کار خصوصی داشته باشد یا در مراکز دولتی کار کند. هرچه هست، موقع ظهر، کسب‌وکارها برای چند ساعتی تعطیل می‌شود و دوباره از بعدازظهر کار دنبال می‌شود. معمول هم این است که همان‌گونه که اشاره کردم، حتما ناهار بخزند و فرزندان و غالبا برعهده پسران خانه است. صبح که می‌شد، زن همسایه ما به پسرانش می‌گفت که برای ظهر و موقع برگشت پدر برای صرف غذا، حتما ناهار بخزند و مقداری پول خرد بر طبقه می‌گذاشت تا آنها چنین کنند و البته پسرها هم همگی به کوچی می‌زدند برای بازی به همراه دیگر کودکان محله. تا اینجا پیش همه چیز شبیه دیگر ساکنان محل بود، غیر از اینکه بسیار پیش می‌آمد که ناگهان و سر ظهر از کوچی صدای داد و هوار می‌آمد و البته این دیگر برای همه‌جای هم‌محله‌ای‌ها، بعد از گذشت ۹ سال‌ها، سروصدای آشنایی بود.